

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

Novi Slovenski Štajerc" izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četrt leta 50 vin; plačuje se naprej. — Posamezna številka 6 v. Oznanila po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Slovinci! § 19. državnega temeljnega zakona se glasi: »Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik (materino besedo). Država zagamči ravnopravnost vseh jezikov v šoli, v uradu in v javnem življenju. V deželah kjer je več jezikov, naj se javne šole tako uravnajo, da dobi vsak narod potrebne pripomočke, da se izomika v svojem jeziku, ne da bi se silil učiti drugzega deželnega jezika.

Zapomnite si ga! Ravnajte se po njem, zahtevajte povsod na podlagi tega zakona svoje narodne pravice!

Izid volitev na Spodnještajerskem.

Ptujsko-ormoški volilni okraj:

Oddanih 8979 glasov. Od teh je dobil dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj 5490 in je torej izvoljen z veliko absolutno večino kljub strastni volilni borbi nasprotnikov. Zadravca sta dobila 2165 in Ornig 1317 glasov.

Rogatec - Šmarje - Kozje.

Oddanih je bilo 6526 glasov. Dr. Anton Korošec je izvoljen s 4187 glasovi. Žurman je dobil 1654 glasov in Štajerčijanec Drogenik 654 glasov.

Volilni okraj Brežice - Laško - Sevnica.

Vseh oddanih glasov je 7714. Dr. Benkovič je dobil 3759, župan Roš 1857 in socijalni demokrat Čobal 1690 glasov. Baron Moscon, Štajerčijanec, je dobil le 403 glase. Ker nobeden kandidat ni dobil nad polovico oddanih glasov, pride med prvima dvema kandidatom do ožje volitve.

Volilni okraj Celje okolica.

Oddanih je bilo 7399 glasov. Roblek je dobil 4131 glasov, dr. Povalej 2658 in socijalni demokrat Vidmar 451 glasov. Izvoljen torej Roblek.

Mestna skupina Celje - Ormož.

Nemški kandidat Markhl je dobil 2681 glasov, Slovenec Ivan Rebek 1179 glasov, socijalni demokrat Sonnleitner pa 833 glasov. Izvoljen je torej Markhl.

Mesto Maribor.

Wastian je dobil 1804 glasove, socijalni demokrat Resel 2063, Lakenbacher 184 in Tratnik 54 glasov. Izvoljen je torej socijalni demokrat Resel in propadel je naš narodni sovražnik Wastian.

Maribor levi breg.

Oddanih je bilo 9110 glasov. Dobil je Roškar 6189, Štajerčijanec Senekovič 1706, Mursa 739, Kukovec 297. Izvoljen je torej Roškar.

Maribor desni breg.

Izvoljen je župan Pišek protikandidata Glaser in Štajerčijanec Kresnik sta propadla.

Volilni okraj Slovenjigradec - Gornjigrad.

Vinko Ježovnik je dobil 3499 glasov, deželni odbornik Robič 3203 glasove, drugi 280 glasov. Med Ježovnikom in Robičem ožja volitev.

Volitve po drugih slovenskih krajih.

Na Koroškem je zmagal v edinem slovenskem volilnem okraju slov. kandidat Grafenauer. Dobil je 4622 glasov. Nemški nacijonalec Seifritz je v kljub vsej svoji pijači in razgrajanju njegovih pristašev dobil 2077 glasov, socijalni demokrat Kristan pa 1436 glasov.

Kakor smo že večkrat poročali, razdelila je nemška ljudska stranka volilne okraje na Koroškem zlobno in krivično nasproti Slovincem. Hotela jim je s tem zadrgniti vrv okrog vratu in jim skopati narodni grob. Toda nemški nacijonaleci so se hudo varali. Ravno Slovinci so sedaj s svojimi glasovi odločili, da je prišla ta stranka ob večino svojih mandatov.

Povsod so podpirali Slovinci krščanske socijalce ali pa socijalne demokrate, kjer niso postavili svojih kandidatov.

Pri ožjih volitvah bodo odločevali spet Slovinci v dveh krajih, seveda proti nemškim nacijonalcem. Nabrž bo s pomočjo socijalnih demokratov izvoljen še en slovenski poslanec namreč župan Ellersdorfer.

Tako so koroški Slovinci svojim grobokopom pokazali resničnost nauka: Kdor drugim jamo koplje, sam v njo pade. Živel slovenski Korotan! Nisi več tužen, ampak vesel!

Kranjsko: Zmagali so izvzeto v Ljubljani vsi kandidati Slovenske ljudske stranke. Najodločnejše se je tej stranki upiral kandidat »samostojnih kmetov« Deleva. Dobil je do 3000 glasov. Slovenska ljudska stranka ima torej 10 poslancev. V Ljubljani je dobil župan Hribar 1 glas premalo do čezpolovične večine. Proti njemu so šle v hud boj tri stranke in sicer:

Nemci, socijalni demokratje in Slov. ljudska stranka s vso silo. Pri ožji volitvi zmaga najbrž Hribar.

V nepotrebnem kočevskem volilnem okraju je zmagal knez Turjaški — Auersperg, ker je mnogo ljudi odvisnih od njega.

Trst. V volilnem okraju Tržaška okolica je zmagal sijajno slovenski kandidat dr. Ribař, znan rodoljub in in vstrajni prvobojevnik Slovencev v Trstu.

V **Istrskem slovenskem** volilnem okraju je z lahkoto zmagal slovenski kandidat Mandič.

Našim naročnikom in bralcem.

Z velikim veseljem uvidimo iz izida dosedajnih volitev, da je bil ves napor naših narodnih izdajaleev in njih glasila: ptujskega »Štajerca« zastonj. Ob trdni skali narodnozavednih naših slovenskih mož in mladeničev razbil se je napad naših narodnih nasprotnikov, ki so uporabili vsa sredstva, da bi mogli svetu dokazati s številkami sramoto, da slovensko kmetske ljudstvo ne spoštuje in ne ljubi svojega materinskega jezika in da je pozabilo braniti čast in posest lastnega doma pred tujim vsiljivcem.

Nič ni pomagalo našim nasprotnikom, nič ni omajalo Vašega globokega prepričanja, nobena obljuba Vas ni premotila: Vi zavedni slovenski možje in mladeniči ste strli sovraga v prah, visoko ste držali prapor slovenski, ki je zmagoslavno plapolal po slovenski zemlji.

Nikjer, prav nikjer niso mogli izsiliti nemškutarji niti ožjih volitev med slovenskimi kandidati, in to je za nas najveselejši pojav.

Posebej se še moramo zahvaliti za Vašo vstrajnost in odločnost Vam, volilci ptujsko-ormoškega in tudi mariborskih volilnih okrajev. Tukaj so si Štajerčijanci delali najlepše upe, vrgli so se najljutejše v volilni boj, a sramotno so pogoreli na voliščih. Hvala in slava Vam, naši zavedni volilci.

Toda delo ni končano. Precej truda še nas čaka vse skupaj. Sklenimo se v trdne vrste, poučujmo in navdušujmo se za sveto našo slovensko zemljo, poskušajmo odpreti oči zasleplencem, vzbudimo speče in omahljive, da bomo slavili še lepšo in veseljšo zmago. Naprej k sijajni zmagi smo klicali zadnjič in dobili smo jo, sedaj pa kličemo: Naprej zavedne čete slovenskih volilcev! Uničenje narodnim izdajalcem!

Uredništvo »Nov. Slov. Štajerca.«

Kratka zgodovina slovenskega naroda.

(Pavel Poljanec.)

(Dalje.)

Kaki so bili Slovenci v tej dobi?

Nemški zgodovinarji so zelo krivični in pišejo o Slovincih večinoma slabo. Pisali so, kar so jim pripovedovali vojščaki, ki so se vračali iz bojev proti Slovincem in Obrom. V boju pa ne vidi nihče nič — lepega.

Vidukind piše nekoliko bolje. Slovani so utrjeno ljudstvo, vajeno truda in dela. Zadovoljni so z slabo hrano. Kar se drugim vidi težavno, opravljajo Slovani z lahkoto in veseljem.

Ta pisatelj tudi pripoveduje o slovanski umetnosti, o lepih podobah, ki so bile izdelane tako mojstersko, da so se zdele žive na prvi pogled. Ljudstvo, ki ima tako umetnost ni divje, kakor poročajo drugi nemški pisatelji.

Težko je seveda popisati značaj nekdanjih Slovencev. Pravično in previdno se morajo soditi dobre in slabe strani.

Gotovo pa je, da se ne smemo hoditi k Nemcem učiti svoje zgodovine. Če odpreš kdaj nemško knjigo, ki govori o Slovincih, storiš to gotovo s strahom, da se tam blati in krivično sodi naše ljudstvo.

Poglejmo nekoliko take sodbe o nas, potem pa premislimo trezno lastnosti slovenskega ljudstva.

Kako pišejo Nemci o Slovanih?

Z nobenim narodom pod solncem se ni ravnalo tako kruto in brez srea kakor s Slovani. Od časov, ko so se vrgli Huni, Goti, Obri, Franki in pozneje Ogri na Slovane, ki so mirno obdelovali zemljo in tržili, se vedno prenaša sovraštvo proti Slovanom iz življenja v knjige.

Nemška poročila o Slovnihi so lažnjiva, polna grdobe in sovraštva.

Karol IV. priporoča slovanske jezike. Temu se posmehuje J. P. Kudwig: Kaj bi se učil jezika teh zaničevanih ljudi (Slovanov), ki so ravni hlapcem in psom.

Taube laže, da hodi slovanska deca po zimi naga po cestah.

Hacquet piše: Slovani so zato tako pokorni, ker nimajo pojma o boljši vladi. Neznažni so vedno, čeravno ljubijo kopelj. Tatvina je pri Slovanih povsod razširjena . . .

V österreich. vaterland. Blätter 1812 čitaš: Slovani so nezaupni, zvijačni, neodkriti, brez čednosti, brez vere, nepokorni oblasti, strašne surovi, pijanci, nečistniki itd.

Rottek imenuje ruski jezik, jezik hlapcev.

K. Neumann («Natur der Menschen») piše, da so samo Nemci krasota narave in vladarji sveta, Slovani pa da so manj vredni in iz družega nižjega mesa.

In tako poročajo povsod, da so Slovani suroveži, nestrpni, nečisti, pijanci, lenuhi, tatovi itd.

In taki zagrizeni pisači poročajo svetu o nas in nas črnijo. O tem pa ne pišejo, kako so ravnali s slovenskim ljudstvom, ko so dobili vlado v roke Nemci. O tem ne vedo, da so Slovinci in Slovani sploh imeli prenašati neizmerno mnogo nevolj, pozneje tudi v vojskah s Turki itd. O tem ne poročajo, kako Slovani v resnici živijo in kake navade imajo. O pravem značaju Slovencev in Slovanov ne vedo ničesar.

Glavne lastnosti slovanskega značaja je že od glavnih dob *versko mišljenje, delavnost, brezskrbna dobra volja, ljubezen do svojega jezika, miroljubnost in gostotjubitnost.* Slaba lastnost Slovanov pa je *nesložnost.*

Te točke slovenskega in sploh slovanskega značaja hočemo dokazati.

Pobožnost pri Slovanih.

Že nekdanj so Slovani bili pobožni, že takrat, ko še niti kristjani niso bili. Tuji potovalci (posebno Helmond) pripovedujejo o lepih verskih navadah, o lepih

svetiščih in o romanju na daljne svete kraje pri Slovanih. Malokateri narod je tako častil svoje bogove.

Ko se je razširjalo krščanstvo, so hoteli Slovani takoj imeti pravih učiteljev, zato so sami prosili za duhovnike. Nemcev niso marali, ki so bili bolj politiki ko misijonarji. Prišla sta sv. brata Ciril in Metod in sta učila Slovane (tudi Slovence) prave vere, o čemur bomo pozneje govorili.

Ljubezen vere in pobožnosti so si ohranili Slovani. Saj so si kupili krščanstvo z najdražjim, kar ima ta svet: dali so prostost, svobodo.

Slovansko pobožnost dokazuje tudi veliko število svetnikov, ki so bili slovanskega rodu, n. pr. sv. Ljudmila, sv. Rozvita, sv. Hedvika, sv. Venčeslav, sv. Nepemuk, sv. Stanislav, sv. Kazimir, sv. Boleslav, sv. Vladimir, sv. Sava, sv. Lazar, sv. Ciril in Metod, sv. Neža, sv. Prokop, sv. Vojteh itd.

Slovani so pobožnejši ko drugi narodi, častijo praznike bolj, čitajo rajši pobožne knjige, preklinjajo manj in sploh so prestopki pri Slovanih bolj redki ko pri sosedih.

Delavnost Slovencev in Slovanov.

Delavnost Slovanov se povsod priznava. Tudi o drugih narodih se ne sme reči, da so lenuhi, toda ni menda na svetu ljudstva, kjer bi bili vsi stanovi tako delavni in utrjeni, ko pri Slovanih. Če ravno so nas zadrževale vojske, nesreče itd., da se ljudstvo ni moglo celo izobraziti, vendar imamo v vseh strokah umetnosti, znanosti in obrti med Slovani može, ki je lahko s ponosom stavimo pred druge narode.

Poglej v slovensko hišo kadarkoli hočeš: V hiši in na polju se gibljejo po zimi in poleti marljive roke, da se moraš čuditi, odkod vendar ima naše ljudstvo toliko moči in veselja do dela.

Delavnost Slovanov je priznal Herder, ki je bil v tem oziru pošten Nемец, ki pravi: »Slovani so se naseljevali povsod, da bi obdelovali in izkoriščali kot kmetovalci in pastirji zemljo, ki so jo zapustili drugi narodi. Zato je bilo njihovo tiho pridno delo onim deželam na največjo korist, ki so jih poprej drugi divjaki opustošili. Ljubili so kmetovanje, črede in žito, tudi domačo umetnost in so tržili na vse strani s pridelki svoje pokrajine in svoje pridnosti. Bavili so se z rudarstvom, vivali so kovine, pripravljali sol, tkali platno, varili medico, sadili sadno drevje in živeli veselo, peli in godli.« Itd.

Politični pregled.

Državni zbor avstrijski skliče vlada že 12. junija. Predložila mu bo pred vsem v odobrenje proračun za drugo polovico tekočega leta. To priliko bodo gotovo porabile razne stranke, da izrečejo svoje zahteve, ako ne bo po prizadevanju vlade takozvane adresne razprave, kjer označujejo stranke svoje stališče in svoje želje.

Ogersko-hrvatski zbor v Budapeštu.

V Budapešt pošiljajo Hrvati 40 poslancev, ki v skupnih zavedah skupno zborujejo. Z velikim veseljem pozdravljajo hrvatski časopisi odločen nastop svojih poslancev nasproti ogerski vladi, ki jim noče kljub

obljubam dati po postavi zajamčenih pravic. Zahtevajo pred vsem, naj se gradi na Hrvatskem več železnic. Na železnicah in drugih skupnih uradih zahtevajo za Hrvatsko kot prvi hrvatski jezik in nastavljanje hrvatskih uslužbencev in uradnikov po vseh uradih.

Prepričani smo, da bodo hrvatski poslanci marsikaj dosegli, ker so njihove zahteve le izraz volje celega hrvatsko-srbskega naroda in časopisja.

Rusija

Na Ruskem še vedno ni popolnega miru. Revolucionarji so divjali tako dolgo, da so postali nekteri njihovi pristaši prav navadni roparji, ktere državna oblast le sčasoma iztrebi.

Srbija.

Srbski ministerski predsednik se je izrazil, da bo sklenjena z Avstrijo kmalu trgovinska nagodba. Kmetijski poslanici pozor! Treba bo vso odločnostjo čuvati koristi kmetškega stanu, kajti Avstrija hoče imeti izvoz za industrijalne izdelke v Srbijo, in Srbija hoče imeti proste meje za uvoz goveje živine in svinj. Tukaj bo treba pametno ravnati.

Francoska je sklenila z Japonci pogodbo, v kateri jamči drug drugemu svojo posest in daje razne trgovinske ugodnosti. Zatrjuje se, da se s tem jamči svetovni mir, toda Nemčija vidi v tem le spet en korak naprej, da se njo izpodrine. Angleški kralj Eduard je namreč velik nasprotnik Nemčije ter si prizadeva na vso moč, zvezati in sprijazniti druge države, da bi Nemčija ostala sama. Na ta način je nastala pogodba med Francosko i Angleško in sedaj med Francosko in Japonsko. Kakor znano se je Angleška zelo sprijateljila z Italijo in Španijo ter ima Portugalsko popolnoma pod svojim vplivom. Francoska in Rusija sta že dolgo v zvezi. Tako ima Nemčija edino resnično zaveznico Avstro-Ogersko in jo prav pošteno izkorišča.

Španska. Govori se, da bo si Španija z angležkim denarjem zgradila novo bojno brodovje, kajti kakor znano, je bila večina njenega brodovja uničena v špansko-amerikanski vojski pred nekaj leti.

Dopisi.

Iz Celja. Nedavno je celjski nemškutarski listič »Deutsche Wacht« razlil ves svoj žolč na one osebe ki so se pritoževale zaradi volilnega imenika, ki ga je celjsko mesto sestavilo. Javnosti naj služi na znanje, da je slovenska stranka vložila 350 do 400 reklamacij in da se je vsled tega moralo črtati okrog 120 nasprotnih in sprejelo okrog 14 novih volilcev. To je najboljši dokaz, kako potrebno je bilo, dobro pogledati imenik celjskega magistrata. Izbrisan je tudi uradni predstojnik dr. Ambroschitsch sam, ker ne stanuje v mestni občini. Ali si mož imenika ni pogledal, predno ga je izročil okrajnemu glavarstvu: to bi bilo gotovo žalostno in neodpustljivo, ali pa je videl svoje ime v imeniku in ga ni prečrtal V tem slučaju spet ni vedel postave, ki jo vendar že vsak delavec pozna, da sme le tisti voliti, ki prebiva najmanj 1 leto v mestni občini, ali pa ni vedel kako daleč sega mestna občina. Gotovo je to prav zanimivo.

Omeniti je treba še neko prav značilno brezobzirnost.

Slovenski volilec Robert Diehl se prav zaničljivo imenuje v volilnem imeniku »Schnapshändler«. Mož prideluje v prvi vrsti domačo žganico, slivovko, brinovce, tropinovec. Prihodujič se bode pač priporočalo imenovati nekatere nemške trgovce, »doppelter und dreifacher Schnapshändler«, ker imajo kar po več žganjarskih beznic po mestu.

Čast našemu delavnemu volilnemu odboru in posebej še g. Juro Hrašovcu, ki je s požrtvovalno vstrajnostjo pošteno pometal po celjskem volilnem imeniku.

Sv. Vid pri Ptuju! Za Štajarčijance, oziroma za Orniga je najstrastneje agitiral trgovec in krčmar Franc Šošterič. Mi bi samo temu človeku rekli: bodi tiho in še enkrat tiho. Ako imaš človek količkaj poštenja, se bi sramoval med svet. Saj cela fara, celi okraj ima oziroma ve o nekem zanimivem romanu! Vi gospod Šošterič prav radi rečete: Ploj je »Pfafen-lecker«. Kaj ne, sedaj je to, a prej Vam je bil dober, da Vas je spravil iz šmira. To je Vaša hvala! Kako ste lepo prosili tačas g. dvornega svetnika Ploja, da naj Vam pomaga. Sedaj, ko Vam je izprosil pri cesarju milost pa mu tako hvalo pojete! Mogoče se Vam bode še enkrat vrnilo Vaše ravnanje. Zakaj niste tačas prosili Orniga, da bi se peljal k cesarju za Vas beračit. Povedano naj Vam bode, ako dvornega svetnika Ploja ne bi bilo, Vi ne bi bili član okrajnega odbora tudi ne bi imeli volilne pravice!

Slovenski denar in slovenski zeti so Vam dišali, ker Nemcev ni bilo. Dobro vemo, kako javkate, ako samo eno nedeljo ni pozne službe božje pri sv. Vidu.

Pa tudi proti duhovnikom ste jako nehvaležni. Pa glejte, ako se ne bi usmilil g. župnik one osebe v Majbergu, gotovo bi bila brez strehe, pa sedaj je konec, dobila bode v jeseni odhodnico.

Imate pa še dva sina doma; eden je itak dvomljivega značaja ker je bil 10 let pri vojakih in je moral oditi. Zakaj pa?? To vejo dragonci iz Dunajskega novega mesta povedati!

Drugi pa se hinavsko obnaša. Pa več se prihodujič pogovorimo.

Te dve osebi ste za Orniga agitirali, da sta si skoro noge do kolen zbrusili.

Sv. Martin pri Vurbergu. Malokedaj se sliši od našega kraja kaj v časopih in še tedaj se moramo navadno pritoževati o nesreči ali pa o nemškutarjih. Tako tudi danes. Ko sem hodil skozi vas Dvorjane, zagledal sem v kmetski slovenski občini nemški napis. J. K. Bau & Möbel-Tischler. Mislil sem si: Ali bi nas ne imel vsak za norca, ki bi prišel skozi naš kraj! Ali dela ta človek za samo trde Nemce? V Spodnjem Dupleku pa najdem gostilničarje s samonemškimi napisi. »Š. Gm. Gasthaus« in spet »Gasthaus des G. K. Če pa poslušam ljudi v gostilnah, ne slišim govoriti nobenega nemški. Torej so te gostilne le za skoraj same Slovence. Res žalostno je, da naši ljudje to trpijo. Nemci so tako predrzni in sploh po nemških mestih in trgih vsak slovenski napis prepovejo, a mi slovenski možje slovenske občine trpimo to zasramovanje mirno in pustimo, da nas imajo za norca! Slovenci! Zbudimo se, zahtevajmo svoje pravice in ne pustimo nikjer, da se

zasramuje in blati čast našega slovenskega naroda. Osnažimo pa pred vsem svoje kraje od grdih tujih peg!

Martinčan.

Polenšak v Slov. Goricah. Zadnji čas je prinašal ptujski »Štajerc« spet grda obrekovanja o našem župniku, prej pa ni mogel videti našega narodnega učiteljstva. O župniku trdi, da opravi prehitro mašo; toda župnik ne bo čakal tega »pobožnega« in »bogaboječega« dopisnika, ki navadno prikreva po zadnji blagoslov, da potem v svoji »bogaboječnosti« ne pride oltarju preblizu.

V dnu svojega srca pa naj bo vesel, da ga poštene žene in švilje radi obrekovanja ne bodo samo spravile »kaše pihat«, ampak mu tudi še drugače posvetile. Zdi se nam, da bo »nekdo« kmalu pobral svojo robo, in ne bo brezplačno stanoval na Polenšaku ter delal nepotrebne zgage med poštenim našim ljudstvom. Na svidenje!

Faran.

Selnica ob Dravi. Ptujskoštajercjeva »kultura« rodi obilen sad v »nemški« Selnici! V nedeljo dne 5. maja so v Ječmenivasi nad Selnico postavili mlaj, na kojega so, kot nezavedni Slovenci pritrčili samo avstrijsko in štajersko zastavo; a pobalinom od Krotendorfa pod Selnico menda to ni bilo po volji, ker mlaj ni nosil tudi frankfuterske nemške zastave. Sklenili so mlaj podreti. Ob jedenajstih ponoči zares pridrvi kakih deset razgrajačev iz Kotendorfa v Ječmenovas in jamejo razbijati okrog mlaja. Prebivalci Ječmenevasi jim tega seveda niso mogli dopustiti in so jih skušali odpoditi; a roparji so trgali kole raz plotov in s temi hoteli pobiti vse, kar jim je blizu prišlo, tako da so nekteri domačini odnesli krvave glave. Ko že druga vse nič ni pomagalo, pride en domačin s puško ter zapove »mir sicer bom streljal!« V tem hipu pridrvi nad njega poglavar ponočnjakov, vdari z kolom domačina po roki, puška se sproži in zadene nasilneža v glavo, da je bil pri priči mrtev; tudi ostalim roparjem je strah pete nabrusil, in nastal je mir. Ječmenovaščani pa bodo imeli radi tega še sitnosti, ker se bodo morali zagovarjati pred sodnijo.

Opomniti moramo, da je »Krotendorf« značilno ime, kjer že od nekdanj kraljujejo nemški mogotci in graščaki, stavijo svoje vile in zdaj »kultivirajo« in likajo okoličanske Slovence s časopisom sličnega imena; »Krotendorf« in »ptujška krota« sta si pač sestrici!

No vi agitatorji ptujškega sleparja, lep vspeh ste že dosegli; le tako naprej in v kratkem boste spravili še tako daleč, da še sami ne boste smeli več na dan s svojimi grešnimi kostmi!

Domače novice.

Javno vprašanje na c. kr. poštni urad v Šmarju pri Jelšah. 1.) Ali je res, da ondotni g. poštar ne mara sprejemati na pošti denarja ter pravi strankam: »dajte drugič denar le pismonoši?« 2.) Ali je res, da ondotni g. pismonoša prejema od strank denar ter ga ob pravem času ne odpošilja na naročeno mu mesto, vsled česar narastejo strankam često nepotrebni troški? 3.) Kdo zakrivi, da nekatere osebe ne prejemale na nje naslovljenih pisem in da od njih odposlana pisma ne pridejo na določeno mestno? Mi pričakujemo po-

jasnila. V rokah imamo dokaze in ne bomo prizanašali nobenemu, tudi od svojih rojakov, zahtevamo **pošteno** in **redno** uradovanje. Svoje naročnike pa prosimo, da nam naznanijo vse znane jim nerednosti, ki bi se vtegnile dogajati pri imenovanem poštnem uradu. Opozorjamo, pa obenem, da denarja ne izročujejo pismonoši, ampak ga nosijo sami na pošto v Šmarje.

Upravništvo in uredništvo »Nov. Slov. Štajerca.«

Štajerčijanskemu agitatorju Janezu Kranjcu pri Sv. Vidu niže Ptuja. Vi se pozivljete tem potom, da v teku osmih dni vložite tožbo proti dotični osebi, ki Vam je dne 12./5. 1907 pred pozno službo božjo očitala, da imate dolge prste, in ste si prisvojili javni denar, namreč denar od pristojbin sejmov. Ako tega ne storite, Vas bomo vzeli v tej zadevi pod krtačo da svet izve, kake agitatorje ima Štajerčijanska stranka.

Ljutomer. K občinskim volitvam so prišli zadnjič Nemci in nemškutarji do zadnjega moža, kakor pravijo sami v nemških časopisih. V celem je bilo oddanih 99 nemških in 113 slovenskih glasov. Tretji razred je ostal v slovenskih rokah. Naše tozadevno poročilo s tem popravljamo, pristavimo pa, da nimamo o naših ističasnih pripombah odvzeti ničesar, kajti vse kaže, da napredujemo pač v medsebojnem boju, prav nič pa proti narodnemu nasprotniku. Sramota za vsacega, ki je na eni ali drugi strani tako nestrpliv, da trpi škodo naš gospodarski napredek in naša narodnost.

Maribor. »Slovanska čitalnica« in »Bralno in pevsko društvo Maribor« priredita na binkoštno nedeljo dne 19. majnika v veliki dvorani »Narodnega Doma« gledališko predstavo „Deseti brat“. Igrajo učiteljski ditetantje. Kdor hoče videti krasno narodno igro in obenem navdušiti mlade diletante ter jim dati s svojim obiskom zadostilo za njihov trud, naj gre k predstavi. Začetek je točno ob 8. uri.

Imenovani so bili za kopalnišne nadzornike v Dobrni pri Celju zdravnik dr. Artur Hiebaum, za kopalnišče v Laškem tamošnji župan Adolf Weber in za Rimske toplice poročnik Oliva. Štajerski deželni namestnik najbrž misli, da znajo samo Nemci vse na svetu, torej nadzorovati tudi samo oni kopalnišča!

Hmelja se je uvozilo na Nemško od začetka marca tega leta 826 meterskih stotov in sicer iz Avstrijsko-Ogrskega 661 met. stotov. Od septembra 1906 — marca 1907 se je uvozilo 18.269 m. stotov. in sicer iz Avstrije 12.247 m. stot. Veliko več je hmelja izvozila ta čas Nemčija v druge druge države in sicer 91.055 m. st. Te številke posnemamo po nemških listih.

Naslovi na pismih in poštnih pošiljtvah morajo biti razločni. Natanko mora biti zapisano ime naslovljenca in pošta. Nikdar ni treba, da bi bil naslov nemški. Vsi narodi na Avstrijskem pišejo povsod le v svojem jeziku, nikdar v drugem. Madžari imajo celo na poštah tiskovine poleg madžarskega v francoskem in ne v nemškem jeziku. Držimo se tega vzgleda tudi mi Slovenci. Ne sramotimo svojega jezika sami, ampak zahtevajmo povsod le dvojezične tiskovine! Z vso brezobzirnostjo bomo v časopisih posebej imenovali tiste Slovence, ki ravnajo drugače. Kjer bi vam pošta delala neprilike, nam takoj poročajte. Ukrotili bomo naše nemškutarske prevzetneže in dosegli našemu slovenskemu ljudstvu pravice, ki jim gredo.

Nemška podivjanost v Ptuj. Pretekli pondeljek, dne 13. t. m. je sklical socialni-demokrat Jodelbauer v Ptuj volilni shod, Njegovi pristaši so prišli in zasedli prostore v Weissensteinovi gostilni. Toda pridrveli so ptujski pobalini, razgrajachi in pretepači, pred vsem komiji trgovcev Muhiča, Sadnika, Kasimirja, Straschill iz Brega i. t. d. in začeli med govorom socialnega demokrata razgrajati. Eden je vrgel steklenico proti Jodelbauerju in ga zadel, ko je ta začel naštevati Ornigove grehe. Tedaj so planili kvišku socialni demokratje in začel se je splošen strahovit pretep. Razbili so skupaj ohrog 300 steklenic za pivo. Socialni demokratje so vročekrvne Ornigove pristaše grdo pretepli. Napravili so jim tako silo, da so poskakali skozi okna. Zelo voliko je ranjenih. Zdravnika dr. Metzler in dr. Gregorec sta imela celo noč opravka. Tako ostudno znajo nastopati le podivjani ptujski Ornigovi pristaši. Kako vse drugače, odločno in dostojno so postopali kmetski volilci iz Dornove, Mezgovec, Moškanje, sv. Marka i. t. d. pri socialdemokratiškem shodu v Moškanjih! Samo z resnostjo in odločnostjo so nastopili, a dotaknil ali celo poškodoval ni nihče nikogar. Vi ptujski »gospodje« med priprosto ljudstvo se pojedite učiti olike in dostojnosti! Ptujski »Štajerc« in njegovi očetje vzgojujejo le divjake.

Povodenj je naredila veliko škode na Gornje- in Srednještajerskem. Vsled vročine se je v planinah začel naglo tajati obilo zapadli sneg povsod. Povrh je še nektere dni deževalo. Vsled tega sta silno narastli reki Mura in Murica ter njuni pritoki. Preplavili sta cele doline, odtrgali več mostov in poškodovali več hiš v vaseh in trgih. Drva, bruna, orodje, živina, vse je odnesla drveča voda. Po raznih krajih so pomagali reševati vojaki iz Gradca in Kremsa. Kjer se steka pri Bruku Murica v Muro, je stala voda 3 metre višje kakor navadno.

Potres na Gornještajerskem so čutili v raznih krajih dne 10. t. m. zjutraj in tudi dne 13. t. m. Potresni sunki so bili precej močni, toda kratki. Škode, vsaj znatne, potres ni napravil. Dne 10. t. m. je bil rahel potres tudi v Ljubljani zjutraj ob pol šestih. Večina prebivalcev ga niti opazila ni.

Gospodarske vesti.

Po »Kmetovalcu«, uradnem glasilu kranjske kmet. družbe prinašamo nekaj poučnih vprašanj, ki bodo gotovo zanimala naše bralce. Sploh priporočamo posebno kmetski mladini, naj bere pridno gospodarske vesti po časopisih.

Vprašanje. Ali je bilo umestno precepiti pri tleh 4 do 7 cm debele jablane ki mi jih je zajec obglodal, ali bi bilo bolje drugo drevje nasaditi?

Odgovor. Če taka drevesa cepite pri tleh, bodo pač rasla, ker je podloga dobro vkoreninjena in je močno rastna. Pogoj je seveda pravilno cepljenje in pravilno ravnanje s cepljenim drevesom. Podloga bržkone požene divje poganjke, in teh v začetku ni popolnoma odstraniti, drugače se lahko pripetijo, da se podloga posuši. Vzlic pravilnemu ravnanju bo pa vsaj tri do štiri leta trajalo, preden vzgojite visoko deblo z mlado krono, in zato bi Vam bolj priporočali obglodano drevje rajši nadomestiti z novim visoko debelim.

Vprašanje. Ktero cepilno mažo mi najbolj priporočate? Doslej sem rabil zmes iz smrekove smole, masti in voska, a drugi mi priporočajo ilovico.

Odgovor. Maža iz ilovice za cepljenje ni za nič. Boljša je maža, ki ste jo doslej rabili; vendar bodite previdni s primesjo masti, ker ta lahko škodljivo vpliva. Najboljša maža je mrzla cepilna smola. Cepilna smola se naredi iz smrekove smole, ki se pri ognju stopi ter se skoz primerno ruto precedi. Precejeni in še gorki, torej tekoči smoli se prilije osmi del špirta, in na vsak kilogram te zmesi se pridene 2–3 žlice lanenega olja. Špirta ni prilivati v bližini ognja, ker bi bilo to nevarno. Vaka cepilna smola se sčasoma strdi, zato ji je takrat zopet primešati primerno množino špirta. Mrzlo cepilno smolo je hraniti v zaprti pušici.

Vprašanje. Imam brejo telico, ki je grižava, in poleg nje je junec, ki je bil pred 14 dnevi tudi grižav. **Ali je griža nalezljiva? Ščim naj jo zdravim?**

Odgovor. Griža ali driska je posledica vnetja črev ter more imeti razne vzroka, med drugim tudi glive (bakterije), ki zaidejo v čreva. V tem slučaju more biti griža nalezljiva. Vnetje črev pa more povzročiti tudi neprimerna ali pokvarjena klaja ali prehlajenje. Pred vsem je odstraniti vzrok vnetju črev ter je dajati sredstva, ki drisko ustavijo. Domača zdravila so voda, ki se je na njej kuhalo čreslo, potem pražen oves ali jčemen itd. Živino je varovati prehlajenja, ji ne dajati mrzle pitne vode in posebno ne kakega mrzlega korenjstva. Če vsa domača sredstva ne bodo imela uspeha, potem je vsekakor poklicati večšega živinozdravnika.

Vprašanje. Moje svinje imajo srbečico. Naredili so se jim po životu mozoli, in živali so take, kakor bi bile grintave. **Kako naj zdravim grintave prašiče?**

Odgovor. Na Vaše vprašanje Vam ne moremo odgovoriti, ker ne vemo, kakšno bolezen imajo Vaši prašiči, kajti izraz srbečica je presplošen, boleznii same pa sploh niste natančno opisali. Omenjeni mozoli morejo biti navadni kožni izpuščaji vsled neprimerne krme, nesnage in nepravilnega ravnanja s prašiči; so pa lahko tudi prasičje koze ali pa prave grinte. Vsako teh bolezni je drugače zdraviti, in najbolj pametno bo, če pokličete živinozdravnika, ki določi bolezen in zdravljenje.

Vprašanje. Pri nas potuje po vaseh agent, ki prodaja umetno gnojilo, kjer so pomešane po njegovem zatrdilu vse redilne snovi, ki so potrebne. Agent prodaja to gnojilo po 11 K 68 h 100 kg z vrečo vred. Plačati je voznino, dočim kupnino zahteva šele meseca novembra. Gnojilo je menda iz neke češke tvornice. **Kaj menite o tem gnojilu?**

Odgovor. Če naj Vam povemo, ali je gnojilo kaj vredno in ali ima primerno ceno, tedaj bi morali poznati njegovo sestavo. Glede mešanih umetnih gnojil nam je sploh biti previdnim. Nobena količaja vredna in poštena tvornica za umetna gnojila ne ponuja svojih izdelkov nadrobno po agentih, zato je v takih slučajih vedno sumničiti, da ni kaj v redu; torej Vam moremo le priporočati, s takimi agenti nič imeti opraviti. Dandanes je povsodi preskrbljeno, da more kmetovalec kupiti umetna gnojila v zajamčeni kakovosti proti primerni ceni, zato so vsi taki agenti nepotrebni in če se kje prikažejo, jim je gotovo na tem, da nevesčega kmeta opeharijo.

Vprašanje. Štiri tedne star junec ima debelo popkovino, ki sem jo mazal s kafrovcem in s terpentinovim oljem. V treh dneh je oteklina izginila izginila. Čez par dni se je pa ponovila in je sedaj bolj mehka in boleča ter so znaki, da se utegne ognjiti. Imam pa tudi drugo, deset dni staro telico, ki ima tudi že oteklo in bolečo popkovino, in se bojim, da se prične gnojiti. **Kako naj zdravim bolno popkovino pri teletih in ali je upanje, da se ozdravi? Ali so take živali za pleme?**

Odgovor. Popkovina pri teletih oteče vsled kake poškodbe pri porodu ali pa vsled zastrupljenja krvi po glivah, ki pridejo skoz svežo popkovino v kri. V

prvem slučaju ni bolezen nevarna in sama preide, dočim je v drugem slučaju mogoče pomagati ob pravem času z operacijo, ki jo izvrši večš živinozdravnik; če je pa zastrupljenje krvi že predaleč zašlo in so začele noge otekati, potem je vsako zdravljenje zaman. Vaš hlev je bržkone okužen po glivah, ki povzročajo bolezen na popku, zato se ravnajte po navodilu, ki ga najdete na 114. strani v knjigi »Sosea Razumnika govedoreja«.

Vprašanje. Pri nas je splošno razširjeno mnenje, da se domača detelja ne sme sejati v »mlaju«, ker se po taki detelji živina rada peni. Jaz za svojo osebo tega seveda ne verujem, vendar je resnično, da se živina (konji kakor goveda) tuintam po uživanju detelje silno peni, in ker ljudem ne vem vzroka povedati ter jim zato ne morem vraže izgovoriti, prosim pojasnila, **zakaj se včasih živina silno peni, kadar jè deteljo?**

Odgovor. Prav imate; luna v nobenem oziru ne vpliva na deteljo. Če se pa živina po uživanju detelje močno peni, t. j., da se ji iz gobca izceja izredno veliko slin, pa prihaja odtod, če je detelja napadena po glivi rje, latinski »uromyces«. Ta gliva, užita z deteljo, močno vpliva v gobcu na nektare čutnice, ki sprožijo močno izcejanje slin iz slinastih žlez. Po rji napadena detelja ima črnopikčasto listje in je taka kakor bi bila od muh onesnažena. Kakor v vsakem takem slučaju, kadar kmetovalec ne poznajo vzrok kakšni nenavadni prikazni, tako tudi v tem slučaju pripisujejo vzrok kaki nadnaravni sili, n. pr. luni, ter se potem trmoglavo drže zavzetega stališča.

Svinja s 159 prasci. V Polingu na Gornje-Avstrijskem je imel posestnik Karl Höller sedem let staro svinjo. Ko jo je zaklal, je tehtala 350 kg. Tekom šestih let mu je skotila svinja 159 prascev, katere je prodal za 1142 gld. — Take uspehe imajo posestuiki, ki gledajo na dobre in zdrave svinjske pasme. Tudi pri nas nosi svinjereja posebno v ptujskem in ormožkem okraju lepe dobičke. Se več bi nosila, ako bi si posestniki oskrbeli dobre pasme, zdrave, zračne in čiste hleve ter tudi svinje pametno krmili, ne enkrat preveč, drugič pa premalo.

Kako se odstranijo madeži od masti iz papirja ali obleke? Vzami pivni papir in položi na obe strani papirja ali obleke pivni papir ter potegni nekolikokrat z vročim gladilnikom po papirju. Mast se vsled toplote raztopi in pivni papir jo popije.

Razne vesti.

Varstvo živali v starem veku. Stari zakonik Hima-ričanov, ki je bil izdan za vlade Abrahe (537. do 570. po Ur.) je predpisoval sledeče: »Tisti, ki svojo vprežno živino neusmiljeno tepo, dobe po trideset batin, ako se jih pri trpinčenju zaloti. Naj izkusijo na sebi, kako boli tako postopanje, ker tudi živali, dasi ne morejo govoriti, da bi se pritožile, občutijo kakor mi, ako jih kdo tepe.«

Kako velika je bojna moč našega cesarstva? V miru šteje skupno c. in kr. vojska 28.600 častnikov in uradnikov, 375.000 mož in 1088 topov. V vojnem času pa se poviša število na sledeči način: skupna vojska na okoli 900.000 mož, med njimi 55.000 konjenikov (ali kavalerije); k tem pride 500.000 mož nadomestne rezerve, dalje 320.000 mož domobraskih čet, torej skupaj okroglo 1.700.000 izvežbanih vojakov. Za temi pa še stoji 2.000.000 črnovojnikov, tako da s temi vred lahko Avstrija v času sile postavi pod orožje okoli 3.700.000 mož. Topničarji (ali artilerija) pa dobijo v tem času 1776 poljskih in 136 gorskih topov.

Koliko premoga se je iskopalo v letu 1905. Po najnovejših podatkih izkopalno se je leta 1905. v Evropi in Ameriki 929.633.000 ton premoga, leta 1904. pa 867.021.000 ton. Tu so vračunjene vse države, ki imajo

premog, razen Rusije in Belgije. Produkcija je najbolj narasla v Zedinjenih državah, namreč od 318.270.000 na 355.694.000 ton, t. j. skoraj za 7%. Največ premoga daje Amerika. Na Angleškem se ga je izkopalo 239.889.000 ton. Ena tona je 1000 kg. Računamo si lahko, da drva nikdar ne bi zadoščalo, ako bi ne bilo premoga.

Posesnik banke — goljuf. Posesnik banke in megalnice Eduard Schmidt je poneveril s svojim solastnikom Jožefom Abelom okrog 600.000 kron denarja, ki so ga hranile, stranke pri tej banki na Dunaju. Radovedni smo če bo ptujski »Štajerc« iztuhtal, da sta bila tudi ta goljufa Slovenca ali Slovana!

Vas se je pogreznila. Pri Zavidoviču v Bosni se je pogreznil hribček, na katerem je stalo okoli 30 hiš. Prebivalci so se k sreči skoraj vsi rešili, pogrešajo le 2 osebi.

Ropar v pokoju. Zloglasni maroški ropar Raizuli se je naveličal razburljivega roparskega življenja ter sklenil iti v pokoj in se posvetiti — kupčiji. Naseliti se hoče v Evropi, in sicer v južni Španiji, da uiva v miru sadove svojega trudapolnega življenja. Njzgovno premoženje se ceni na tri milijone. Njegovi pratelji so odpotovali na Špansko, da najamejo ladjoiz zanesljivo posudko, ki naj pripelje roparjeve zaklade v Evropo. Celo sultanovo brodovje — sestojee iz dveh ladij — pa preži neprestano, da bi Raizuli z naropanimi zakladi ne ušel iz dežele.

Balon odnesel kravo. Na zadnjem sejmu v Belovaru na Hrvatskem se je dogodilo veliko čudo, da je navaden balonček, s kakršnim se navadno igrajo otroci, odnesel celo kravo. Stvar je bila takole: Neka kmetica je pripeljala na semenj kravo, ki jo je prodala za dva stotaka. Vesela dobre kupčije je kupila za malega Iva doma »luftbalon.« Denar je djala v robec, robec pa

privezala na vrstico. Vsled veselja pa ni držala dovolj trdno za njo in kar naenkrat se ji je zmuznila in balon se je z denarjem vzdignil hitro kvišku in izginil izpred oči kmetice, ki vsled prestrašenosti ni vedela, kaj bi počela. Tako je balon odnesel kravo.

Težka žena. V Čikagu je nedavno umrla gospa Mauer, ki je tehtala 260 kg. Njen mož je bil v primeri z njo malenkost, dasi jih nosi tudi 175 kg. Gospa Maurer že sedem let pred smrtjo ni zapustila svoje sobe, in sicer iz enostavnega vzroka, ker ni mogla več priti skozi vrata. Da so spravili mrtvo truplo iz hiše, morali so razširiti okno ter krsto vzdigniti s posebnim dvigalom, s kakršnim se vzdiga najtežje pohištvo. Krsto e neslo deset močnih mož.

Stanoviten sodnik. Cesar Karl V. se je nekoč peljal iz Antverpena v Bruselj. Med potjo pa so njegovi konji pohodili neko ovco. Pastir je zastoj klical za kočijo naj mu plačajo ovco. Ni si mogel pomagati kakor da je šel tožit. Sodnik je razsodil, naj plača ovco, kdor jo je povozil. Pisal je na dvor. Dvorniki so smatrali razsodbo za razžaljenje in so tudi v tem smisli odpisali sodniku, češ da ne gleda na ugled cesarjev. A sodnik se ni ustrašil in je odgovoril: »V vsem se klanjam volji svojega ljubljeneega cesarja, a kar zadeva pravičnost se bojim le Boga. Cesar me je postavil za sodnika, da po vesti in pravici razsojam.« Cesarju je bil všeč ta odgovor, potrdil je razsodbo sodnikovo. Sodnika pa je poklical na svoj dvor in mu izročil prav zaupno službo. Take sodnike rabimo tudi mi.

Priporočajte,
naročajte
in širite
„Novi Slov. Štajerc“!

Vojaška pisarna EMIL KOKSTEIN

Gradec, Stempfergasse 3, daje pojasnila, nasvete, prošnje, vloge, strokovnjaška mnenja itd. v vseh vojaških zadevah

Steckenpferd lilijino, milo
Bergmann in dr., Draždani in Deč in Labi, je in ostane, kakor se nam vsakdan priznava, najboljšo zdravilno milo proti pegam na lico, ki stori kožo nežno in mehko ter da obrazu zdravo barvo. Dobi se po vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah z dišavami in milom ter pri brivčih komad po 80 vin.

Trgovina s papirjem, pi salnim in risalnim orodjem

ZVEZNA TRGOVINA

Celje, Rotovška ulica št. 2.

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Svinčnike, kamenčke, peresa, tablice, peresnike, gobice, radirke in črnilo.

Trgovske knjige v vseh velikostih, črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovnih za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitinske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnatere vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najprostejših do najfinejših izpeljave.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba

F. PAMM, Krakovo,

Zielonove ulice 3.

Razpožilja na zahtevo brezplačno in poštine prosto bogato ilustr. cenike o urah, zlatnimi, srebrnimi, orodju in godalih.

Ura z verižico samo 3 krone.

Vsak dobi krasno žepno uro z gloria srebrom sistem Roskopf, ankerica, dobro idočo z pozlačeno močno verižico vred samo za 3 krone. 3 ure z vzrižicami 8 kron. Pošilja se po povzetju ali pa denar naprej. Glavna razpošiljalna tvrdka S. URBACH, Krakov št. 96. Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Vsako ponarejanje kaznivo

Edino pristen je

THIERRYJEV BALZAM

z zeleno varstveno znamko z nuno. 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5'—.

Thierryjevo centifolijsko mazilo

za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej.

Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslavni.

Naslavlja naj se na lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogatski Slatini.

Zaloge po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisoči izvornih zahvalnih pismen zastoj in poštine prosto.

Postavno zavarovano.

Edino pristni balzam iz lekarn. Angelja varuha
A. THIERRY
v Pregradi pri Rogatski Slatini.

Stanje hranilnih vlog:
nad 23 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
800.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah števil. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopodne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nedvignjene obresti vsacega polleta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v $62\frac{1}{2}$ leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

12 (20)

Posoja tudi na menice in na vrednostne papirje.

Južnoštajerska hranilnica

v Celju Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vrnsko za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog 4,000.000. K.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek popoldne, za druga opravila pa je urad odprt vsak dan ob navadnih uradnih urah. Hranilne vloge obrestuje po 4 odstotke in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica rentni davek sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe isti popolnoma nad 4 odstotke obresti.

Izposojuje pa od dne 1. januarja leta 1905 na zemljiško varnost po 4 tri četrt odstotkov, občinam, korporacijam navedenih petih okrajev po 4 in pol odstotkov obresti.

13